

1.února 2010

Školy Karlovarska začaly stavět týmy pro vzdělávání dospělých

KARLOVARSKÝ KRAJ - Také na dvanácti středních odborných školách Karlovarského kraje začaly na přelomu ledna a února praktické činnosti, jejichž cílem je proměnit školy, dosud zaměřené na počáteční vzdělávání, během příštích let v centra celoživotního učení dospělých.

To má školám umožnit přežít v situaci, kdy ubývá žáků, kdy se některé kvalifikace zřejmě trvale přesunou do oblasti dalšího vzdělávání a kdy také razantně stoupne počet seniorů. Střední školy by pak měly zajišťovat celoživotní vzdělávání odborné, ale i zájmové a občanské.

Ve všech třinácti krajích České republiky (mimo Prahy) se do tohoto projektu, nazvaného UNIV 2 KRAJE, zapojilo 325 středních odborných škol. Třísetmilionový projekt ministerstva školství byl zahájen v srpnu s využitím evropské a státní dotace. Hodlá proměnit myšlení celé společnosti směrem k nezbytnosti celoživotního učení.

Ředitel SOŠ stavební Vachovec: Projekt přinese i zaujaté posluchače, kteří dnes mnoha učitelům ve třídách chybí

Na Karlovarsku je jednou z tuctu zapojených škol **SOŠ stavební Karlovy Vary**. Na školách se od ledna postupně tvoří týmy učitelů, které mají být do budoucna schopné postavit vzdělávací programy reagující na potřeby trhu práce v regionu, zvýšit odbornost zapojených učitelů v oblasti andragogiky (vyučování dospělých) a projektové principy pak trvale do budoucna udržet.

Z oblasti teoretické, manažerské a legislativní centrální přípravy se tak UNIV 2 KRAJE právě přesunul mezi kantory do škol. V každém z třinácti regionů začal mj. pracovat metodik kraje, který bude tyto školy a jejich učitele po tři roky projektem provázet. Metodikem pro Karlovarský kraj je Mgr. Eva Saligerová.

Reakce jsou různé

Od prosince do února vede E. Saligerová postupně na zapojených školách Karlovarska první motivační semináře. Jejich cílem je soustředit aktivní kantory, vysvětlit jim principy a důvody nezbytné proměny jejich školy pro její budoucí prosperitu a motivovat je k práci v projektu.

"My jsme zatím větší pokles počtu žáků nezaznamenali, ale zaměřit se v budoucnu na celoživotní učení bude nezbytné," říká ředitel karlovarské "stavebky" Mgr. Michal Vachovec. Jednak se škola podle něho účastí v projektu dostane opět více do povědomí lidí i podnikatelské sféry, jednak je třeba řešit klesající úroveň maturantů z některých škol a nabízet jim znovu i řemesla. Především ale úbytek žáků v budoucnu jednoznačně přijde. "Vidím to už dnes u "sousedů" - nenabrali se keramici, kteří byli tradičním oborem, problémy začínají mít i obory ve službách, jako mechanici nebo třeba kuchaři, které nás dříve předháněly," argumentuje Vachovec.

Také jeho školy se ovšem týká evergreen současné doby, s nímž se metodik při seminářích setkává, totiž "přeprojektovanost", která může podle slov ředitelů vést k vyčerpání aktivního jádra pedagogů - "tahounů".

Práce zapojených pedagogů v projektu UNIV 2 KRAJE bude z projektových prostředků honorována, jejich osobní motivaci však metodici na seminářích primárně hledají jinde - v první řadě je to v budoucím udržení pozice (anebo i samotné existence) jejich školy, ve zvýšení osobní kvalifikace a v zachování pracovních úvazků pro pedagogy. I z ministerstva či z Asociace krajů se ostatně ozývá názor, že by aktivita školy směrem k celoživotnímu učení měla být vnímána jako významné kritérium i v jejím hodnocení.

Oprávněnost této argumentace potvrzují při probíhajících seminářích reakce ředitelů škol. Ještě před třemi lety, kdy se principy projektu UNIV začaly formovat, by podle nich možná řada kantorů nevěřila argumentu, že školu může postihnout zásadní pokles žáků. Dnes už si tuto situaci reálně umí připustit každý.

"Zapojení do projektu je pro učitele další prací navíc a reakce jsou samozřejmě různé, jako všude," popisuje M. Vachovec, "někteří jsou aktivní a cítí, že to škole něco přinese. Někdo i ocení možnost přivydělat si nějakou tu korunu, jiní zase preferují možnost se něco nového učit."

Podle ředitele ale projekt UNIV 2 KRAJE přináší i efekt, který některým kantorům začíná při práci výrazně chybět - totiž práci s odezvou od zaujatého posluchače. *"Najít totiž ve třídě počátečního vzdělávání čtyři, pět žáků, kteří kantora opravdu berou a zaujatě reagují, to je už dnes skoro problém," vysvětluje M. Vachovec.*

Metodici krajů se při motivačních seminářích setkávají s týmy kantorů škol, které mají už značné zkušenosti z práce s dospělými klienty a se stavbou vzdělávacích programů pro konkrétní zaměstnavatele. Vedle nich ovšem stojí školy, které se s andragogikou a programováním zatím příliš nesetkávaly. Cílem je vytvořit na každé z nich desetičlenný tým a připravit tři programy, z nichž jeden bude i pilotně ověřen s prvními uchazeči o doplnění vzdělání. V tom bude týmům na školách mj. poskytovat odbornou podporu jak metodik kraje, tak obsahový management celého projektu v Národním ústavu odborného vzdělávání v Praze.

Počítačový um stavařům

"Budeme teď jednat s partnery na trhu práce a hledat tři konkrétní obory pro náš region, pro které bychom v rámci projektu začali stavět výukové programy," avizuje M. Vachovec z karlovarské stavebky. Jeden z programů by podle něho měl rozvíjet počítačový um pracovníků ze stavebnictví, aby si dokázali kvalitně nalézt potřebné výrobky, postupy či zakázky pro svoji práci a rozšířit si tak svůj profesní i podnikatelský obzor. Další program by se mohl týkat např. CAD programování.

Na SOŠ stavební ve Varech už mají základní zkušenost s vyučováním dospělých - realizují rekvalifikace a kvalifikační zkoušky, provozují svářečskou školu, přezkoušení z vyhlášky 50 tu absolvují také elektrikáři. Právě v oboru andragogiky ale škola očekává od projektu velké zvýšení kvalifikace svých učitelů.

Na každé škole vzniká v týmu i post metodika, který bude hledat vazby vytvářených programů na trh práce. Celkem 3250 lidí bude v celé ČR proškolen v oblasti andragogiky, mnozí projdou i vzděláváním v marketingu dalšího vzdělávání. Zapojeným učitelům tak začala další několikaletá práce - vzdělávat se budou distanční i prezenční formou.

Dvanácti středními školami Karlovarska tedy v těchto týdnech zněly a znějí argumenty určené učitelům, kteří se chtějí podílet na budoucnosti své školy: Kantoři se mohou dále vzdělat, což by jinak stálo školu peníze. Škola získá vyšší respekt a kompetence využije i v počátečním vzdělávání. Jako argument zaznívá z úst metodiků i minimalizace rizika budoucí optimalizace školy, která se do celoživotního učení zapojí, ale i to, že by škola měla díky dalšímu vzdělávání generovat zisk.

Zároveň se na seminářích vyjasňují formou dotazů v diskusích nejasné body: "*Kdo rozhodne o tom, která škola bude řešit který program? Jak bude po ukončení projektu zajištěn chod vytvořených krajských webů dalšího vzdělávání...*," ptali se např. kantoři a ředitelé. Zároveň volali po slevách na daních pro firmy jako motivačním faktorem do dalšího vzdělávání. Přejí si také změny ve školském zákonu, které by další vzdělávání postavily skutečně na roveň počátečnímu.

Marketingová "masáž"

Jak potvrzuje M. Vachovec, je princip projektu UNIV 2 KRAJE z hlediska budoucnosti atraktivní nejen pro ty školy, které se cítí přímo ohroženy úbytkem žáků a u nichž je práce s dospělou klientelou novinkou, ale i pro ty zkušené.

Jako samostatné subjekty totiž školy podle slov ředitelů naprosto nejsou schopny udělat takovou marketingovou masáž, v níž by o své nabídce celoživotního vzdělávání informovaly, jakou budou schopny provést coby účastníci zapojení v síti škol projektu. "*Také to je jeden z důvodů, proč jsme se do projektu přihlásili,*" připouští M. Vachovec z karlovarské stavební školy.

Bližší informace o projektu UNIV 2 Kraje poskytnou:

PhDr. Jana Bydžovská, hlavní manažerka projektu UNIV 2 Kraje, NÚOV Praha, tel: 724 652 223

PhDr. Helena Marinková, PhD., obsahový manažer projektu UNIV 2 Kraje, NÚOV Praha, tel: 724 652 224

Mgr. Eva Saligerová - metodik UNIV 2 KRAJE pro Karlovarský kraj
(saligerovae@seznam.cz, tel. 604 305 234)

Národní ústav odborného vzdělávání
Weilova 1271/6
102 00 Praha 10

Tel.: 274 022 111

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky.